

Зустріч з Прем'єр-міністром України Володимиром Гройсманом

Володимир Гройсман

Про хід реформування національної економіки, системи соціального захисту і охорони здоров'я, енергетичного сектору, розвиток інфраструктури, децентралізацію, роботу антикорупційних органів та багато про що ще розповів Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман студентам та викладачам КПІ ім. Ігоря Сікорського під час зустрічі, що відбулася 23 грудня.

Торкнувся він також планів уряду на рік наступний та відповів на численні запитання студентів.

Утім, зустріч свою з київськими політехніками Прем'єр-міністр розпочав не зі статистики, а з визначення стратегічних цілей українського уряду. "Наше завдання, завдання нашого уряду – зробити так, щоб кожен з нас, кожен з українців, прокидаючись, розумів, що в нього є майбутнє", – наголосив він на початку розмови зі студентами.

Шлях до реалізації цієї мети уряд розпочав у 2016 році. Він став, за словами Володимира Гройсмана, початком капітального ремонту країни.

На цьому шляху вже є певні успіхи. Наприклад, уряду вдалося не лише зупинити падіння економіки, але й стабілізувати ситуацію, забезпечивши при цьому зростання соціальних стандартів на 16%. "Ситуація почала змінюватися. Ми маємо при-

швидшувати темпи цих змін, маємо досягти успіху в багатьох дуже важливих речах", – наголосив Прем'єр-міністр України. Що ж до року наступного, то він, на думку очільника виконавчої влади держави, має стати роком стабільного зростання.

У своєму виступі Володимир Гройсман зупинився на деяких ключових галузях, докорінне реформування системою управління якими конче необхідно для забезпечення такого зростання. Це, насамперед, транспортна інфраструктура, стан якої за останні два десятиліття лише погіршувався; це енергетична галузь, що була абсолютно залежною від імпорту енергоресурсів; це страшна зарегульованість бізнесу тощо. Вирішенням проблем, які накопичувалися у цих сферах роками, урядовці активно займаються вже тепер: як розповів Володимир Гройсман, нещодавно на одному із засідань уряду було скасовано зразу 367 регуляторних актів, які заважали працювати бізнесу; в 2016 році Україні вдалося відновити 816 км українських доріг, і в наступному році цю цифру планується подвоїти; вживається низка заходів щодо збільшення власного газовидобування, їх метою є перехід до 2020 року на використання

Закінчив він свій виступ словами "Україна буде успішною!"

Проте на цьому зустріч не завершилася – далі були запитання студентів, жодне з яких Володимир Гройсман не залишив поза увагою. Запитань було багато, і стосувалися вони найрізноманітніших проблем – від забезпечення доступу до 3G Інтернету в київському метрополітені та необхідності спрощення процедури отримання віз для спортсменів для виїзду на змагання, до механізмів забезпечення політичної відповідальності та перспектив розвитку освіти і науки в Україні. Втім, найбільша кількість запитань стосувалася проблеми, що безпосередньо зачіпає чи не кожного студента, – зміни системи стипендіального забезпечення та принципів нарахування стипендій. Загроза значного зменшення кількості людей, які отримуватимуть стипендії наступного року; нечіткість критеріїв, за якими стипендії – соціальні або академічні – надаватимуться, надзвичайно турбує студентів, і своє занепокоєння вони висловлювали очільнику уряду. Тож Володимир Гройсман пообіцяв для вироблення оптимального рішення організувати зустріч відповідальних працівників Міністерства освіти і науки, Міністерства соціальної політи-

Запитання Прем'єр-міністра України ставить голова студентського профкому Андрій Гаврушкевич

лише газу власного українського видобутку і відмови від його закупівлі за кордоном.

Згадав у своєму виступі Прем'єр-міністр і про хід децентралізації влади, яка вже почала приносити перші результати, про боротьбу з корупцією, впровадження електронного декларування та про інші важливі для громадян України речі.

ки та представників студентського активу. "Від нас з вами залежить, – зауважив він, – як правильно ми побудуємо систему мотивацій та соціального захисту в студентському середовищі. Я думаю, що це наше завдання має бути виконано. Насправді, ми знайдемо компроміс, але компроміс завжди знаходять там, де є діалог".

Дмитро Стефанович

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

2 **Лекція
Посла Польщі**

.....
**Візит Посла
Держави Кувейт**

.....
**День
відкритих
дверей**

3 **Презентація
щорічника
"Україна
дипломатична"**

4 **Лекція
керівника
"Укренерго"**

5 **Візит до
Варшавської
політехніки**

**Ілля Муромець –
відомий
і невідомий**

6-7 **Успіх наших
баскетболістів**

8

Ян Пекло

14 грудня Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Польща в Україні Ян Пекло прочитав для студентів, аспірантів і викладачів Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" лекцію "Польща та Україна".

Посол Польщі прочитав лекцію

У своїй лекції посол Польщі торкнувся питань історичних відносин між нашими народами, насамперед того, що нас об'єднує. "Польща була першою країною, що визнала незалежність української держави, – нагадав він на початку лекції. – Ми були взаємопов'язані, тож відразу розпочалася співпраця. Нашим країнам потрібно було подолати наслідки комуністичного минулого, ми відкривали нові сторінки нашої спільної історії. Співробітництво між українськими та польськими політиками було і є дуже плідним і тісним... Я пам'ятаю, як під час моєї зустрічі з відомим американським політиком польського походження Збігневом Бжезінським у Вашингтоні він сказав, що немає безпечної Європи без віль-

ної, демократичної України. І я маю сказати, що безпечної Польщі без вільної України також немає".

Керівник польської дипломатичної місії також наголосив на тому, що в нинішній ситуації, коли Європа переживає кризи – ідентичності, економічну, невизначеності; коли в політиці низки країн спостерігається націоналістичний ухил; коли людство, здається, підійшло до історичного роздоріжжя, наші держави все одно мають рухатися визначеним курсом, співпрацювати і зміцнювати безпеку – безпеку Польщі, України, наших сусідів, і працювати над поглибленням зв'язків у інших сферах.

Відповідаючи на запитання студентів, Ян Пекло розповів про те, що нині в Ягеллонському, Варшавському та деяких інших поль-

ських університетах створено кафедри україністики, а також про можливості академічної співпраці польських та українських ВНЗ.

На завершення зустрічі ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського академік НАН України Михайло Згуровський подякував Послу Республіки Польща за візит, зауваживши, що КПІ – один із перших українських університетів, які той відвідує, адже до виконання своєї місії в Україні приступив зовсім недавно. "У нашому університеті традиційно підтримуються дуже тісні зв'язки з багатьма вишами та науковими центрами Республіки Польща, – наголосив насамкінець ректор. – І я впевнений, що ці зв'язки будуть лише поглиблюватися і зміцнюватися".

Дмитро Стефанович

Візит Посла Держави Кувейт

14 грудня НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" відвідав Надзвичайний і Повноважний Посол Держави Кувейт в Україні Рашид Хамад Аль Адвані.

Його супроводжував экс-віце-прем'єр-міністр України з питань зовнішньоекономічної діяльності, колишній міністр зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України та народний депутат Сергій Осика.

Після ознайомлення з історичною частиною кампусу та огляду експозицій Державного політехнічного музею при НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" і його Відділу авіації та космонавтики ім. Ігоря Сікорського, під час якої ректор університету академік НАН України Михайло Згуровський розповів гостям про історію, сьогодення та плани з розвитку КПІ, вони зустрілися з представниками адміністрації університету.

Участь у зустрічі, окрім ректора, взяли проректор університету з міжнародного співробітництва член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко, заступник проректора з міжнародних зв'язків Євген Поліщук, генеральний директор Наукового парку "Київська політехніка" Володимир Гнат та інші.

Володимир Гнат розповів про діяльність та проекти Наукового парку, зупинившись, зокрема, на проекті інноваційного міста "Politeco Science City". Під час обговорення його презентації учасники торкнулися питання можливості залучення до числа інвесторів "Київської політехніки" кувейтських партнерів. Очілює дипломатичної місії Кувейту розповів про принципи діяльності інвестиційних структур, які працюють у його країні,

Сергій Осика та Рашид Хамад Аль Адвані

та можливості налагодження з ними співпраці.

Насамкінець було обговорено деякі питання програми візиту до КПІ ім. Ігоря Сікорського великої делегації представників політичних кіл, бізнесу і науки Держави Кувейт, запланованого на наступний рік.

Дмитро Стефанович

День відкритих дверей у КПІ ім. Ігоря Сікорського

Виступає Олексій Новіков

Майбутні абітурієнти та їх батьки взяли участь у заходах традиційного Дня відкритих дверей Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського», який відбувся 24 грудня в корпусі №1.

Перед початком загальних зборів юнаки та дівчата, поки що гості, а за кілька місяців абітурієнти, мали змогу ближче ознайомитися з інститутами та факультетами університету, а також поспілкуватися з їхніми деканами, викладачами та студентами. Біля стендів учасники Дня відкритих дверей отримували й різноманітні друковані матеріали з розлогішою інформацією про напрями підготовки, наукову спеціалізацію кафедр, можливості подальшого працевлаштування тощо.

Ще більше інформації учасники Дня відкритих дверей отримали на загальних зборах, які проходили в історичній Великій фізичній аудиторії. Розпочалися вони привітанням проректора НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського» з перспективного розвитку Олексія Новікова. Він наголосив, що університет надає чудові можливості для здобуття гарної сучасної освіти і дуже цікавого студентського життя. Представники Приймальної комісії докладно розповіли про нові правила прийому та вимоги до абітурієнтів, терміни проведення вступної кампанії 2017 року, перелік конкурсних предметів у сертифікаті ЗНО, які потрібні для вступу до КПІ ім. Ігоря Сікорського, тощо.

Завершилися збори відповідями на запитання абітурієнтів та їхніх батьків.

Проте на цьому День відкритих дверей не закінчився. Далі його заходи знову проходили біля стендів, а потім – безпосередньо на факультетах і кафедрах університету.

Інф. "КП"

Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут ім. Ігоря Сікорського" став інституційним членом Європейської асоціації прогностичної, превентивної та персоналізованої медицини

КПІ ім. Ігоря Сікорського став інституційним членом EPMA

EPMA (EUROPEAN ASSOCIATION FOR PREDICTIVE, PREVENTIVE & PERSONALISED MEDICINE) (Брюссель, Бельгія).

EPMA – це міжнародна організація, що працює задля забезпечення переходу від застарілої медицини до медицини сучасної – доказової, профілактичної та персоналізованої на досягненнях науки та передових практиках. Метою її діяль-

ності є ефективне поширення передового досвіду у сфері біомедичних і медичних наук, міжнародна інтеграція і організація співпраці в медичних інноваціях європейських країн. Вона об'єднує організації, що працюють у сфері медицини та біомедичних досліджень у 47 країнах Європи і світу.

Право на входження до цієї престижної організації здобу-

науковцями і викладачами факультету біомедичної інженерії. Інформаційний лист про включення КПІ ім. Ігоря Сікорського до EPMA надіслала генеральний секретар організації – головний редактор EPMA Journal, професор Рейнського університету Фрідріха-Вільгельма (Бонн, ФРН) Ольга Голубнича.

Инф. "КП"

Презентація XVII випуску наукового щорічника "УКРАЇНА ДИПЛОМАТИЧНА"

Напередодні Дня працівників дипломатичної служби України, який відзначається 22 грудня, в Національному технічному університеті України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" відбулася презентація сімнадцятого випуску наукового щорічника "Україна дипломатична" та видань серії "Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична".

Участь у презентації взяли очільники дипломатичних місій 35 держав, відомі вчені, громадські та політичні діячі, журналісти, викладачі університетів. Серед присутніх –

Щорічник "Україна дипломатична" посів помітне місце в духовному, дипломатичному та соціальному житті суспільства. Це унікальне, єдине в європейському просторі видання з наукових позицій знайомить читачів із дипломатичним життям як України, так і світової спільноти загалом. Щорічник отримав міжнародне визнання, зокрема ООН і ЮНЕСКО, згуртував довкола себе кращий науковий потенціал нашої країни та зарубіжжя. Він надходить до бібліотеки Конгресу США й наукових інституцій Європи, використовується як джерело цінної інформації в навчальному процесі на

го проекту – створення моделі інноваційної економіки України на прикладі нашого університетського інноваційного середовища. Крок за кроком протягом останніх років ми рухаємося цим шляхом і сподіваємося, що ті напрацювання, що вже ми маємо, будуть поширені на всю нашу країну загалом, і Україна ближчим часом зможе перейти від сировинної моделі економіки до високотехнологічного розвитку, до економіки знань".

З особливостями реалізації цього проекту в КПІ ім. Ігоря Сікорського

Посол Республіки Індія в Україні Манождж Кумар Бхарті, Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Узбекистан Алішер Абдуалієв, Надзвичайний і Повноважний Посол України, віце-президент НАН України Сергій

Пирожков.

Докладно про черговий випуск щорічника "Україна дипломатична" розповів учасникам презентації його головний редактор, заслужений журналіст України Анатолій Денисенко.

Отже, обсяг сімнадцятого випуску щорічника сягає майже 1000 сторінок тексту українською й англійською мовами. У книзі 65 публікацій: статті зарубіжних і вітчизняних дипломатів, наукові розвідки про сучасний стан та історію міжнародних відносин, української дипломатії. У зв'язку з 25-ю річницею незалежної української дипломатії запроваджено рубрику "Відлуння історії та сучасної української дипломатії". Для тих, хто небайдужий до історії дипломатії незалежної України, буде цікавою рубрика "Слово ветеранам дипломатичної служби". Не менш вартими уваги є також інтерв'ю та дослідження Надзвичайних і Повноважних Послів, науковців, журналістів, громадських і політичних діячів.

Учасникам презентації було також представлено видання "Бібліотеки...", зокрема: "Дипломатична та консульська служба у вимірі особистості", "Духовний пастир української нації" (до 50-річчя архіпастирського служіння Філарета), "Довгий шлях до дипломатичного Олімпу" (спогади посла Михайла Дашкевича).

Примірники щорічника "Україна дипломатична" та видань серії "Бібліотека наукового щорічника "Україна дипломатична" передано до Науково-технічної бібліотеки КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Дмитро Стефанович

Виступає Михайло Згуровський

Святійший Патріарх Української Православної Церкви Київського патріархату Філарет, экс-міністр закордонних справ України Володимир Огризко, голова правління Київської організації Національної спілки журналістів України Михайло Сорока, Надзвичайний і Повноважний Посол України, президент Української асоціації зовнішньої політики Володимир Хандогій, Надзвичайний і Повноважний Посол України, перший посол України у Великій Британії академік НАН України Сергій Комісаренко, ветерани дипломатичної служби України та багато-багато інших непересічних особистостей.

відповідних факультетах низки вітчизняних університетів.

Відкрив урочисте зібрання ректор НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" академік НАН України Михайло Згуровський. "Дуже важливо, щоб інформація про те, чим живе Україна, що в ній відбувається, доносилося до зовнішнього світу, в тому числі й через дипломатичні представництва. Одним із джерел такого інформування є й презентований щорічник, – наголосив він у своєму вітальному виступі. – Що ж до справ, якими займаємося ми в університеті, то їхньою домінантою на нинішньому часовому відрізку часу ми обрали розвиток пілотно-

кого, зокрема з функціонуванням, здобутками та планами розвитку університетського інноваційного середовища, ознайомив гостей генеральний директор Наукового парку "Київська політехніка" Володимир Гнат.

Учасників презентації привітали Святійший Патріарх Української Православної Церкви Київського патріархату Філарет, Надзвичайний і Повноважний Посол України, экс-міністр закордонних справ України Володимир Огризко, генеральний директор ДП "Генеральна дирекція з обслуговування іноземних представництв", видавець Павло Кривонос, Надзвичайний і Повноважний

Семінар "Актуальні проблеми викладання історичних дисциплін у вищій школі"

Виступає зав. кафедри історії НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" д.і.н., проф. С.О. Костишева (у центрі)

16 грудня в залі засідань Адміністративної ради відбувся IX Міжуніверситетський науково-практичний семінар "Актуальні проблеми викладання історичних дисциплін у вищій школі". У семінарі, окрім представників НТУУ "КПІ імені Ігоря Сікорського", взяли участь науковці, які

представляють вищі навчальні заклади Києва, Харкова, Черкас, Одеси та інших міст України.

Учасників семінару привітав проректор з навчально-виховної роботи КПІ імені Ігоря Сікорського П.О.Киричок. Цикл доповідей відкривав виступ консультанта Комітету Верховної

Ради України з питань науки і освіти доктора економічних наук Ігоря Жилияєва на тему "Реформа вищої школи України: нові стандарти і новий зміст системи освіти". Доповіді, які виголошувалися на семінарі, розглядали широкий спектр актуальних проблем у викладанні навчальних дисциплін з історії і культури. Наведемо назви лише декількох тем, які піднімалися в доповідях:

– "Навчальні дисципліни з історії та культури України у стандартах вищої освіти в умовах сучасних державно-політичних і цивілізаційних викликів";

– "Концепт поєднання національного і загальнолюдського у контексті перспектив реформування змісту освіти вищої школи України";

– "Роль історичної складової у системі компетенцій фахівців з технічних спеціальностей та нові механізми її реалізації".

Після виступів доповідачів відбувалася вільна дискусія учасників семінару.

Володимир Шкільний

Відкрита лекція керівника ДП "НЕК "Укренерго"

22 грудня перед студентами енергетичних спеціальностей КПІ ім. Ігоря Сікорського з відкритою лекцією "Smart Energy to/for Everyone" виступив т.в.о. директора Державного підприємства "Національна енергетична компанія "Укренерго" Всеволод Ковальчук.

ДП "НЕК "Укренерго" – це державне унітарне підприємство електроенергетичної галузі, що діє як державне комерційне підприємство. Воно засноване на державній власності, підпорядковане та належить до сфери управління Міністерства енергетики та вугільної промисловості України і є вертикально інтегрованою природною монополією в галузі передавання електроенергії. Серед головних завдань підприємства – здійснення централізованого оперативного-технологічного управління Об'єднаною енергетичною системою (ОЕС) України із забезпеченням надійної паралельної роботи теплових, атомних і гідравлічних електростанцій України, об'єднаних магістральними електромережами; забезпечення цілісності ОЕС України; забезпечення балансу виробництва і споживання електроенергії в країні та інше.

Зустріч зі студентами було організовано з нагоди відзначення в Україні Дня енергетика. Тож, відкриваючи її, ректор університету академік НАН України Михайло Згуровський привітав присутніх з цим святом і нагадав, що КПІ ім. Ігоря Сікорського має до нього безпосереднє відношення. "Можна багато говорити про внесок Київського політехнічного інституту в розвиток енергетичної галузі, – наголосив він. – Сучасні її досягнення великою мірою пов'язані з роботою наших учених, наших випускників. Тільки для "Укренерго" ми підготували понад 1000 фахівців. Понад 500 інженерів, які працюють у системі підприємства, пройшли в нас перепідготовку.

Протягом останніх років ми виконали 15 великих комплексних науково-дослідних робіт для "Укренерго". Але під час обговорення з керівництвом компанії питань нашої співпраці ми дійшли висновку, що наші резерви в цьому далеко не вичерпано. Тому сьогодні ми проводимо цю зустріч, яка покладе початок новому етапу нашої співпраці".

Всеволод Ковальчук

Лекція Всеволода Ковальчука розпочалася доволі нестандартно: від дверей у залу Вченої ради університету до її центру він не пройшов, а під оплески аудиторії проїхав на сігвеї. Легко балансує на цьому двоколісному електричному транспортному засобі, він і розпочав свою розповідь про реформування та перспективи вітчизняної

енергетичної галузі в ближчому майбутньому. Власне, цей сігвей став певною ілюстрацією її положень про новий "чистий" транспорт (йшлося вже, звісно, не про сігвеї, а про електромобілі), який вже став відчутно посувати позиції традиційних автомобілів на Заході, і все помітнішим є на вулицях українських міст.

Утім, це лише одна з тенденцій розвитку технологій і, зокрема, енергетики. Вона демонструє глобальний дрейф у бік використання в усіх сферах життя саме електроенергії. При цьому в пріоритеті буде "зелена", або, за західною термінологією, "блакитна" енергетика. "Я абсолютно впевнений, що тенденції розвитку саме "зеленої" генерації є вже незворотними. 30–40 років – і я думаю, що 80–90 відсотків у всьому енергетичному балансі – це буде електроенергія з чистих джерел", – зауважив Всеволод Ковальчук. Понад те, за його словами, на початку поточного року частка енергії, отриманої за рахунок "зеленої генерації", вперше за обсягами перевищила частку, отриману на атомних електростанціях усього світу, а в Європі вже тепер приблизно 20 відсотків електроенергії – це "чиста енергія" – енергія вітру, сонця і, частково, води.

Виходячи зі світових тенденцій розвитку електроенергетики, має розвиватися енергетична галузь і в Україні. Нині акценти в управлінні нею зміщуються в бік від управління генерацією до управління попиту. 80 відсотків попиту мають бути регульованими і автоматично керованими, стверджує керівник "Укренерго". Сьогодні інструменти такого управління вже відомі, і вони почали використовуватися в країнах з високотехнологічними економіками, скажімо, в Данії та Японії. Перехід до такої системи має бути метою й українських енергетиків. Відтак, стратегічними зав-

даннями є забезпечення управління часом споживання; управління обсягами споживання; створення можливостей для споживачів не лише заощаджувати електроенергію, але й заробляти на цьому.

Як цього досягти – також розповів Всеволод Ковальчук. Передусім для цього потрібно, звісно, мати потужну інформаційно-технологічну структуру, прозорі мережі. А також відповідне законодавство, робота над яким також розпочалася.

Керівник Державного підприємства НЕК "Укренерго" розкрив й ідеї, закладені в новому логотипі компанії, власне, в усьому його новому корпоративному стилі. "Ми хочемо забути, що держава асоціюється з чимось старим, дешевим, бідним. Ми хочемо мати потужну сучасну компанію", – підкреслив він. Отож у літері "U" нового логотипу зашифровано назву нашої держави – Україна; "E" – означає тенденції: "зелена", або "блакитна" енергія. Разом "UE" – "Укренерго".

Всеволод Ковальчук сказав і про своє бачення напрямів співпраці компанії з університетом. Це запровадження стипендій для кращих студентів енергетичних спеціальностей – їх визначатимуть за допомогою конкурсів "кращих з кращих"; це запровадження "інкубатора ідей", майданчика на підприємстві, де будуть збиратися, оцінюватися й дбайливо "виращуватися" найкращі з проектів відповідної тематики; це розробка електронного курсу з енергетики для нефаківців.

Насамкінець керівник ДП "НЕК "Укренерго" відповів на запитання політехніків. Варто зауважити, що ставили їх не лише студенти, але й викладачі університету.

Після лекції Всеволод Ковальчук і Михайло Згуровський підписали Меморандум про співпрацю між ДП "НЕК "Укренерго" та університетом.

Дмитро Стефанович

КПІ ім. Ігоря Сікорського та ІКД НАН України створять спільний ННЦ космічних досліджень і технологій

Питання поглиблення співпраці і створення спільного Науково-навчального центру космічних досліджень і технологій обговорили науковці Інституту космічних досліджень Національної академії наук України та Державного космічного агентства України з представниками наукових шкіл та адміністрації НТУУ "КПІ ім. Ігоря Сікорського" на нараді, що відбулася в університеті 13 грудня.

Участь в обговоренні напрямів співпраці та проєктів, за якими вона могла б бути найефек-

тин Єфремов, головний конструктор університетських наносупутників PolyITAN професор Борис Рассамкін, завідувач відділу ІКД Георгій Лізунов, завідувач кафедри прикладної гідроаеромеханіки і механотроніки ММІ Олександр Луговський та інші.

Однією з передумов необхідності створення нової спільної структури є те, що питання розвитку космічних досліджень увійшли нещодавно до числа пріоритетних для держави. Свідчення цьому – включення фундаменталь-

влучно сформулював основну рушійну силу нинішньої науково-дослідної діяльності у сфері космонавтики Михайло Ільченко. Тобто, нині запуски космічних апаратів переслідують не демонстраційну мету, а мають чітко визначені завдання – скажімо, дистанційне зондування Землі з наступним використанням отриманих даних для сільського господарства, екологічних спостережень, геологічних досліджень тощо. З огляду на це будуються і плани роботи організацій, задіяних у реалізації проєктів у космосі. Зокрема, й "Загальнодержавна космічна програма на період 2018–2022 років", над якою працюють відповідні державні установи і наукові організації. Тож і нова спільна галузева науково-освітня структура має стати платформою для впровадження інноваційних підходів у розвиток національної космічної галузі та залучення молоді до космічних досліджень і розробок. І, головне, для втілення нових ідей в реальні, потрібні економіці проєкти.

Учасники розглянули низку таких проєктів, що реалізуються в ІКД та КПІ ім. Ігоря Сікорського, а також визначили напрями, за якими має працювати нова структура. Це створення приладів, систем і вузлів, програмно-апаратних засобів малих космічних апаратів та наземної інфраструктури для досліджень навколоземного простору і космічних спостережень Землі; розроблення та впровадження нових інформаційних технологій оброблення та поширення космічної інформації із супутникових спостережень, і, звісно, залучення студентів і аспірантів, які здобувають освіту для роботи в галузі аерокосмічних досліджень та технологій, до виконання конкретних космічних проєктів.

Насамкінець представники ІКД та КПІ ім. Ігоря Сікорського домовилися розробити конкретні пропозиції та план організаційних заходів щодо створення спільного науково-навчального центру.

Дмитро Стефанович

Учасники наради

тивнішою, взяли проректор університету з наукової роботи академік НАН України Михайло Ільченко, директор ІКД член-кореспондент Міжнародної академії астронавтики Олег Федоров, декан факультету авіаційних і космічних систем КПІ ім. Ігоря Сікорського Олександр Збруцький, директор Механіко-машинобудівного інституту КПІ ім. Ігоря Сікорського член-кореспондент НАН України Микола Бобир, директор Світового центру даних з геоінформатики та сталого розвитку (СЦД-Україна) Костян-

них проблем розвитку ракетно-космічних технологій до переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень та науково-технічних розробок на період до 2020 року, визначених Постановою Кабінету Міністрів України № 556 від 23.08.2016.

Утім, це, сказати б, лише формальне підґрунтя, яке має лягти в основу поглиблення співпраці освіти та науки з галуззю. Головним мотивом стає зміна самої парадигми розвитку космічних досліджень. "Космос – це не мета, а засіб", –

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ІНФОРМУЄ

Візит студентів КПІ ім. Ігоря Сікорського до Варшавської політехніки

Студентська рада вже багато років співпрацює з органами студентського самоврядування Варшавської політехніки. У межах культурного та наукового обміну з 14 по 20 листопада відбувся візит студентів Київського політехнічного інституту ім. Ігоря Сікорського до Варшави. Десять відібраних на основі мотиваційних листів студентів ознайомилися з культурними особливостями польської столиці, побачили, як живуть наші колеги, поділилися своїми напрацюваннями в різних сферах.

Насичений подіями тиждень розпочався з екскурсійної програми, яку розробили для нас студенти Варшавської політехніки. Старе місто, Королівський замок, музей Варшавського повстання – все це не залишило нікого байдужими. Але напевно найцікавішою стала екскурсія до Центру ім. Коперніка.

Звісно, близько ознайомилися ми і з Варшавською політехнікою. Було дуже цікаво побачити, як навчаються студенти в Європі. А ще нам випала нагода бути присутніми на грандіозному святі "Міс і містер Політехніки Варшавської".

Загалом, подорож і зустрічі у Варшаві принесли чимало теплих емоцій і позитивного досвіду всім її учасникам як з української, так і з польської сторони. Тепер чекаємо друзів з Польщі в Україні!

Марина Малишок, член Студради КПІ

НА СТОРОЖІ НОВОГО РОКУ: Ілля Муромець – відомий і невідомий

Прп. Ілля Муромець.
Сучасна ікона

У сліпучих бризках січневих веселощів практично непоміченим минає найперше після приходу Нового року свято. Можливо тому, що не супроводжується воно якимись традиційними діями на кшталт колядування, ворожіння чи купання в ополонках. Утім, у православних храмах і монастирях про нього не забувають. Бо 1 січня церква відзначає День пам'яті преподобного Іллі Муромця, воїтеля, святого захисника землі руської, якого ми краще знаємо під ім'ям Іллі Муромця.

Богатирі народних сказань сприймаються більшістю як цілком казкові герої. Проте науковці вважають, що фактично основою билин є віддзеркалення реальних фактів нашого минулого. Найкраще цю думку висловив академік Дмитро Лихачов: "...давньоруська література не знала вигаданих героїв або сюжетів. У стародавніх повістях завжди діяли історичні особи, описувалися історичні події. Навіть якщо автор вносив у свою оповідь химерне, фантастичне, то це була не свідомо вигадка, тому що сам письменник і його читачі вірили у правдивість написаного". Природно, віки та лихоліття, що пролетіли з часів зародження національного епосу, особливості його усного побутування, широта розповсюдження разом з регіональними відмінностями у фольклорних традиціях не могли не накладати свого відбитку на зміст і форму билин. Звідси й їхні численні анахронізми: замість печенегів, полов-

ців і татар – лише татари; Володимир Великий ("Красне Сонечко") замість Володимира Мономаха та інших князів; згадування релій, ще не відомих іноді за часів раннього середньовіччя на Русі; досить умовні описи битв; і, звичайно ж, наділення героїв надлюдськими можливостями. Понад те, навіть поняття "богатир" в народній мові часів створення перших билин ще не існувало. Дружинників називали соковитим слов'янським словом "хоробр". Слово ж "богатир" уперше зустрічається в Іпатієвському літописі – у записі, присвяченому трагічному взяттю Києва ордами Батия в 1240 році. Причому "богатирями" літописець називає не мужніх захисників міста, а... монгольських воевод, переінакшуючи на слов'янський лад монгольське "баатор", або старо-тюркське "багатур".

От і три головних персонажі національного епосу – Ілля Муромець, Добриня Никитич і Альоша Попович – це цілком реальні особи.

Щоправда, у реальному житті зустрітися вони не могли, бо жили в різні роки і навіть століття.

Добриня, за свідченнями літописців, був рідним братом матері Володимира "Красне Сонечко", спочатку ключниці, а згодом – законної дружини великого князя

В. Васнецов "Богатирі", 1898 р.

Святослава Малуші, тобто жив у X столітті. На це, до речі, вказує і його суто слов'янське ім'я, з тих, що їх давали дітям ще до християнізації Русі. Батьківське ж "Никитич", вважають дослідники, – це приведене до більш звичної форми по батькові "Ніскинич", від збереженого в деяких літописах другого імені його батька – древлянського князя Мала – Ніскія.

Альоша, точніше Олександр, Попович жив на межі XII–XIII

століть, був ростовським дружинником і славним витязем – одним з головних героїв Липецької битви (1216 рік), і загинув разом з ще багатьма "храбрами" та руськими князями у битві з татарами при Калці у 1223 році. Про походження його одна з билин говорить так: "...звуть Олешей нинь Поповичем, Попа би Левонтья син ростовського".

А ось про центральну фігуру багатьох билин – Іллю Муромця, певних відомостей не збереглося. Але ми точно знаємо місце його останнього спочинку, і це проливає зовсім несподіване світло на його життя.

... Мерехтливі вогники у мороці. Химерні тіні на шерхлих стінах. Приглушені голоси, шепіт, потріскування свічок. У криптах та нішах – раки зі святими мошами. Віряни хрестяться, кланяються гробницям. Це – Антонієві, або, як частіше їх називають, Ближні печери Свято-Успенської Києво-Печерської лаври. Серед найбільш шанованих святих, які

розповідає місцеву легенду про походження цього імені. Начебто якось на Іллю напали вороги. В той момент він якраз надягав чобіт і, оскільки іншої зброї під руками не було, почав відбиватися другим чоботом, яким і переміг усіх нападників.

В. Коношевич. Ілюстрація до билини "Ілля Муромець і Соловей-розбійник"

Пише про преподобного Іллю Муромця також московський священник Іван Лук'янов, який під час подорожі до Святої Землі заїжджав і до Києва: "Поїдохом в Антонієву печеру і ту..., відехом хороброго воїна Іллю Муромця в нетлінні під покровом золотим, ростом яко нинішніх великих людей; рука ліва у нього пробита списом, язва уся знати, а права зображена (зображувала) хресне знамення..."

У відомій книзі Афанасія Кальнофойського "Тератургіма" наводиться навіть дата смерті преподобного Іллі – за 450 років до її написання, тобто приблизно 1188 рік.

Певна річ, місце останнього упокоєння легендарного богатиря було широко відомим серед киян. А з огляду на те, що Свято-Успенська Києво-Печерська лавра практично завжди була одним з найбільш шанованих монастирів на Русі, й розповіді про преподобних її отців широко розповсюджувалися серед народу, цілком логічно, що й шанували Іллю Муромця як святого воїтеля не лише в Києві.

Та й у билинному Іллі втілюються усі найкращі моральні якості, якими лише може володіти захисник Батьківщини. Недарма ж саме йому в уста вкладали оповідачі й головне зерно мудрості богатирської: "Як два руських борються – треба розмовляти, А й руський з невірним – дак треба допомогу дати, А два ж неруських – треба уїжджати" (билина "Бій Добрини з Дунаєм"). Недарма ж ➔

➔ серед десятків билинних сюжетів, у сотнях їхніх варіантів немає жодного, де б богатири взяли участь в усобних боях.

Положення про те, що рідну землю вони обороняли лише від зовнішнього ворога, стало одним з ключових у більшості робіт, присвячених нашій стародавній літературі. А от про наявність у нашій героїчній поезії відчутних християнських мотивів писалося рідше. А воювали ж витязі наші не лише за землю рідну, але й за віру православну. Та й числом їх було, як відзначається в деяких билинах, "дванадцять-то богатирів, Ілля тринадцятий". Стільки ж, скільки й апостолів!

Головний захисник віри, звичайно ж, Ілля Муромець. Причому він не лише захисник, але й носій християнських цінностей. Згадаймо лише: Ілля ніколи не знищував ворога без крайньої на те потреби. Перемагав, брав у полон, віз до князя, але вбити змушували його лише якісь надзвичайні обставини... А знайшовши скарб, він віддав його на побудову церкви, у якій і був похований згодом (такий сюжет ми зустрічаємо в деяких варіантах билини "Три поїздки Іллі Муромця"). Чи випадково? І чи випадково, що саме Іллю від вірної загибелі врятував "чуден хрест", у який влучив спис, як розповідається про це у билині "Ілля Муромець і син"?

Звичайно ж ні! Це лише підтверджує його особливе ставлення до християнства. І з огляду на це стає зрозумілим і таким, що

І все ж таки багато науковців сумнівалися в тому, що преподобний Ілля Муровлянин, моці якого зберігаються в Києво-Печерській лаврі, і билинний богатир Ілля Муромець – одна й та сама людина.

А. Рябушкін "Ілля Муромець", 1895 р.

Відомий радянський історик Рибаків, виходячи з того, що більшість билин, головною дієвою особою яких є Ілля Муромець, відносяться до "володимирова" (або київського) циклу, скажімо, вважав, що можливий його прототип міг жити лише в часи Володимира "Красне Сонечко", з яким пов'язаний початок широкої християнізації Русі. При цьому питання, звідки в такому випадку взялися християнські імена не лише у самого богатира, але й у його батьків (а звали їх, за деякими оповідками, Іваном Тимофійовичем і Єфросиною Полікарпівною), які мали народитися ще за часів поганських, академік повністю ігнорував.

тиря й інші форми цього прізвища, близькі до Муромця. Тобто, поширення набули не лише "канонічна" форма імені богатира, але інші його різновиди, і який з них ближчий до його початкового звучання – сказати важко. Втім, суть не в формах "Муромець – Муровець – Муровлянин – Моровлин", що за середньовічною традицією походять від назви місця його народження, а в літері "в" усередині прізвища преподобного.

Оте "в" – це зовсім не дрібничка! Лише одна літера, але вона підказує нам, що найпоширеніша версія про те, що народився майбутній богатир Ілля у місті Муром на території нинішньої Росії, є зовсім непереконливою.

Швидше за все, походив Ілля не з Муром, а з літописного міста Морівійська (Муровійська) на Чернігівщині (тепер це село Морівськ Козелецького району Чернігівської області). Місто це лежало на шляху з Чернігова до Києва. До речі, на вірогідність саме цієї версії вказує й те, що довжина шляху від Морівійська до Києва – приблизно 100 км, а від Муром – раз у десять довша. Тож, якби могутній Ілля насправді перші десятиліття свого життя прожив у Муромі, навряд чи пішов би найматися на службу саме до київського князя – були неподалік і інші. А вже в ті часи між Муромо-Рязанським князівством та Києвом

лежали князівства Чернігівське, Новгород-Сіверське і Переяславське, і їхні володарі також потребували сильних дружинників. А ось для Іллі з Муровійська податися в "хоробри" до київського князя було цілком логічним.

Так би й залишалися науковці та й просто любителі історії в полоні сумнівів, що варто вважати преподобного Іллю Муровлянина билинним Іллею Муромцем, чи, точніше, його прототипом, якби не дослідження представників зовсім іншої галузі знань. Вони блискуче підтвердили тотожність фольклорно-літературного персонажу і реальної особи. Проведені вони були порівняно недавно – у 1988–1990 роках. Тоді святі моці преподобних лаврських отців були досліджені членами міжвідомчої комісії Міністерства охорони здоров'я України.

Отже, вивчення нетлінних останків преподобного Іллі Муровлянина показало, що був він як на ті часи дуже високим на зріст – 177 сантиметрів (зріст решти святих отців не перевищував 170 сантиметрів), відрізнявся надзвичайно міцною статурою та розвинутими м'язами, мав сліди численних травм і поранень, переламів ребер й правої ключиці, і загинув від проникного поранення в груди пласкою гострою зброєю (скоріше за все списом). При цьому, як і писав Іван Лук'янов, ліва рука Іллі також пробита списом. Можливо – тим самим, котрим було нанесено смертельне поранення в ділянку серця. І найцікавіше: так само, як і билинний богатир, преподобний Ілля в молоді роки страждав на серйозне захворювання хребта, що навіть призвело до певної функціональної перебудови його організму...

Московський судмедексперт Сергій Нікітін відновив за методом професора Михайла Герасимова фізичний вигляд Іллі Муромця (чи, радше, Муровця?).

Реконструкція зовнішнього вигляду Іллі Муромця

Дивлячись на нього, важко не згадати центрального персонажа картини Віктора Васнецова "Богатирі". Вражає подібність образу, який побачив у своїй уяві художник, до його реального прототипу.

Як закінчив свої земні дні преподобний Іл-

ля Муровлянин, ми не знаємо. Відомо лише, що сталося це за часів правління великого князя Київського Святослава Всеволодовича, в період третьої хвилі половецьких набігів на Русь. Не знаємо і коли прийняв він чернецький постриг. Можемо лише сказати, що загинув або помер від поранень преподобний Ілля десь у вісімдесяти роки XII століття, в період третьої хвилі половецьких набігів на Русь. Можливо, смертельний удар він отримав під час одного з походів проти половців великого князя київського Святослава Всеволодовича. Офіційно канонізованим він був у числі ще шістьдесяти дев'яти угодників лаврських у 1643 році. А продовженням його земних звершень стало життя в століттях – у фольклорі, літературі, кіно, живописі, музиці й навіть у назві найвідомішого літака Першої світової війни (його розробником, до речі, був Ігор Сікорський). Та головне – в пам'яті десятків поколінь співвітчизників.

Дмитро Стефанович

Літак "Ілля Муромець" над Києвом

можна легко пояснити, приналежність Іллі Муромця до чину преподобних, тобто православних святих з числа ченців.

До речі, у тому, що цей святий був не лише воїном, але й монахом, нічого особливого для історії немає: достатньо згадати лише легендарних ченців Троїце-Сергієвого монастиря – героїв Куликовської битви Олександра Пересвета й Родіона Ослябю.

Ще однією причиною сумнівів була неповна тотожність прізвища билинного богатира другому імені преподобного Іллі. Адже в билинах зустрічається не тільки форма "Муромець", але й не зовсім звична – "Муровець", як, до прикладу, в билині "Ілля Муромець і розбійники", яка була записана на Дону, в станиці Єсаулівській у 1905 році. Зустрічаються в билинах і оповідках про славного бога-

тиря й інші форми цього прізвища, близькі до Муромця. Тобто, поширення набули не лише "канонічна" форма імені богатира, але інші його різновиди, і який з них ближчий до його початкового звучання – сказати важко. Втім, суть не в формах "Муромець – Муровець – Муровлянин – Моровлин", що за середньовічною традицією походять від назви місця його народження, а в літері "в" усередині прізвища преподобного.

Вікторія Ясинецька – небайдужа і смілива

Вікторія Ясинецька

Як стало відомо редакції "КП", на адресу керівництва НТУУ "КПі імені Ігоря Сікорського" надійшла службова записка за підписом керуючого справами університету Яни Цимбаленко та за підтримки начальника відділу поліції №1 Солом'янського управління поліції в

м. Києві Павла Василенка. У ній висловлюється клопотання про преміювання в.о. завідувача архіву КПі Вікторії Ясинецької за громадянську свідомість та дбайливе ставлення до захисту майна університету.

Для з'ясування обставин події ми зустрілися з Вікторією Анатоліївною. Вона розповіла нам таке.

– Я мешкаю в будинку, вікна якого виходять на корпус №28. 31 серпня ц. р. близько 11-ї години ночі знаходилася вдома і раптом почула шум від розбитого віконного скла в цьому корпусі (до речі, незадовго до цього випадку тут були встановлені нові вікна). Я знала, що студенти відзначали День першокурсника, а гомін із корпусу, на мою думку, зчинявся п'яними людьми. Викликала поліцію, яка досить швидко приїхала і вжила заходів.

– Другий випадок мав місце 14 листопада ц.р. Близько 10-ї години вечора, вигулюючи свого песика, я помітила двох дорослих чо-

ловіків, які підозріло оглядали ліхтарі на корпусі №28 (в зоні їх досяжності). Я підійшла до них і запитала, що вони тут роблять. Один з них почав стверджувати, що він електрик. Я запропонувала йому пред'явити посвідчення електрика, після чого один чоловік кинувся навтьоки, а другий почав загрожувати мені ножем. А я вже набирала номер поліції, голосно кричала. На мій крик із дому вибіг мій чоловік, а ще на допомогу прийшов студент, який теж вигулював собаку. Невдовзі з'явилася поліція і порушника затримали. Мені відомо, що поліція встановила: порушники вкрали з ліхтарів певне обладнання.

На моє запитання, чи не злякалася вона, Вікторія з посмішкою відповіла: "Коли побачила, що якісь люди вчиняють неподобство, та й ще крадуть з нашого КПі, відразу втрутилась, не могла залишатися байдужою. Я не така людина, яка боїться хуліганів і крадів".

Володимир Школьний

Успіх баскетболістів КПі ім. Ігоря Сікорського

16 грудня у спорткомплексі НТУУ "КПі ім. Ігоря Сікорського" відбулися заключальні ігри 17-го чемпіонату з баскетболу серед чоловічих команд київських ВНЗ. Цей чемпіонат проходить під егідою профспілок м. Києва. Як і у минулі роки, на фінальних змаганнях були присутні Голова Київської міської організації профспілки працівників освіти і науки України О.М.Яцунь і його заступник О.М.Трофименко.

У чемпіонаті брали участь 15 команд, які представляли 12 ВНЗ:

– Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського";

– Національний транспортний університет;

– Київський національний університет ім. Т.Шевченка;

– Національний університет "Києво-Могилянська академія";

– Національний університет харчових технологій;

– Київський національний економічний університет ім. В.Гетьмана;

– Національний авіаційний університет;

– Національна академія управління;

– Національний університет фізичного виховання і спорту України;

– Київська державна академія водного транспорту

ім. гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного;

– Національний університет біоресурсів і природокористування України;

– Київський національний торговельно-економічний університет.

В рамках чемпіонату у 2016 році команди зіграли понад 100 ігор, участь у яких взяли 250 студентів-спортсменів. Команди нашого університету брали участь у десяти останніх чемпіонатах; дев'ять разів ставали чемпіонами і срібними призерами.

У цьому році вперше в історії змагань у фінал вийшли дві команди баскетболістів з КПі. Перемогу здобула команда "КПі-1",

яка з рахунком 110:92 обіграла команду "КПі-2" (головний тренер О.В.Кузенков). Третє місце посіла команда Київського національного торговельно-економічного університету (головний тренер Д.С.Єльцов), яка з рахунком 97:90 переграла суперників з Національного університету фізичного виховання і спорту України (головний тренер О.Б.Крайнюк).

Переможці змагань отримали медалі і цінні подарунки, а команда-переможець – кубок.

До зустрічі в 2017 році, вже на 18-му турнірі!

Маргарита Чиренко, ВПІ

Команди "КПі-1" та "КПі-2" – фіналісти чемпіонату з баскетболу

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Головний редактор
В.В. ЯНКОВИЙ

Провідні редактори
В.М. ІГНАТОВИЧ
Н.Є. ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка
матеріалів
О.В. НЕСТЕРЕНКО

Начальник відділу
медіа-комунікацій
Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й. БАКУН
Л.М. КОТОВСЬКА

Коректор
О.А. КІЛІХЕВИЧ

Регістраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня КПі ім. Ігоря Сікорського,
видавництво «Політехніка»,
м. Київ, вул. Політехнічна, 14,
корп. 15

Тираж 600

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.